

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

เรื่องการวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ที่ผลิตโดยธนาคารไทยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ที่ผลิตโดยธนาคารไทยในช่วง 5 ปี คือปี พ.ศ. 2535 - 2537 ในด้านผู้ผลิต ประเภท วัตถุประสงค์ เนื้อหาวิชา ภาษา ผู้เขียน และอ้างอิง และศึกษาการเผยแพร่สิ่งพิมพ์ที่ผลิตโดยธนาคารไทยดังกล่าว ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเป็นลำดับขั้นดังนี้

1. การสำรวจข้อมูลเบื้องต้น
2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือวิจัย
4. การทดสอบเครื่องมือวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. การเสนอผลการวิจัย

1. การสำรวจข้อมูลเบื้องต้น

ผู้วิจัยได้สำรวจข้อมูลเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับสิ่งพิมพ์ที่ผลิตโดยธนาคารไทยและหน่วยงานที่ทำหน้าที่เผยแพร่ โดยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

1. สำรวจข้อมูลเบื้องต้นด้านจำนวนและรายชื่อของหน่วยงานที่ผลิตสิ่งพิมพ์ธนาคารของธนาคารพาณิชย์ 13 แห่ง และธนาคารของรัฐอีก 1 แห่ง รวม 14 แห่ง จากวารสารการเงินธนาคาร ฉบับประจำเดือนกันยายนของทุกปี (2533-2537) ทำให้ได้รายละเอียดด้านข้อมูลสิ่งพิมพ์ของธนาคารพาณิชย์ในช่วงปีนั้น ๆ
2. โทรศัพท์สอบถามข้อมูลของธนาคารภาครัฐจากหน่วยงานกลางของธนาคารรวม จำนวน 4 แห่ง ขอข้อมูลเพิ่มเติมจากธนาคารพาณิชย์รวมจำนวน 14 แห่ง ทั้งนี้ได้ตรวจสอบจำนวนรายชื่อ ตลอดจนทั้งลักษณะผลงานสิ่งพิมพ์ของธนาคารต่าง ๆ จากบทความและข่าวในวารสาร หนังสือพิมพ์ ผลของการสำรวจข้อมูลเบื้องต้น ทำให้ทราบว่า มีหน่วยงานที่ผลิตสิ่งพิมพ์ธนาคารทั้งสิ้น จำนวน 49 หน่วยงาน จากธนาคาร 18 แห่ง (ภาคผนวก ก)
3. ตรวจสอบรายชื่อสิ่งพิมพ์ที่ผลิตโดยธนาคารไทยจาก บรรณานุกรมสิ่งพิมพ์ธนาคาร เล่มที่ 3 พ.ศ. 2531-2533 ของคณะทำงานฝ่ายพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ในคณะอนุกรรมการพัฒนา ห้างสมุด

สถาบันอุดมศึกษา และคัดเฉพาะรายชื่อสิ่งพิมพ์ที่พิมพ์ในปี พ.ศ. 2533 เพื่อเป็นข้อมูลสิ่งพิมพ์ที่ผลิตโดย
 ธนาคาร

4. จัดทำรายชื่อสิ่งพิมพ์ที่ผลิตโดยธนาคารไทย ปี พ.ศ. 2534-2537 เพิ่มเติม โดยเริ่มที่ค้นหา
 ชื่อสิ่งพิมพ์ธนาคารที่ห้องสมุดธนาคารกรุงศรีอยุธยา (ที่ทำงานของผู้วิจัย) เป็นลำดับแรก

ต่อมาได้ค้นเพิ่มเติมที่ห้องสมุดและศูนย์ข้อมูลธนาคารกรุงเทพ และหอสมุดและศูนย์สารนิเทศ
 ธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งทั้งสองแห่งต่างมีสิ่งพิมพ์ที่ผลิตโดยธนาคารเป็นจำนวนมาก

5. สำรวจข้อมูลสิ่งพิมพ์ ด้านผู้ผลิต หรือหน่วยงานที่ผลิตสิ่งพิมพ์ ประเภทสิ่งพิมพ์ วัตถุประสงค์
 ประสงค์ของสิ่งพิมพ์ เนื้อหาวิชา ภาษา ผู้เขียนและการอ้างอิงเพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยต่อไป

ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้น ผู้วิจัยได้ใช้เป็นข้อมูลเพื่อการศึกษาหน่วยงานที่ผลิตสิ่ง
 พิมพ์ธนาคาร และลักษณะสิ่งพิมพ์ของธนาคาร ซึ่งได้นำเสนอไว้ในบทที่ 2 สำหรับข้อมูลรายชื่อสิ่งพิมพ์และ
 รายละเอียดอื่น ๆ ผู้วิจัยได้นำมาใช้เป็นข้อมูลตรวจสอบกับการวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ของธนาคาร และการเผยแพร่
 แพร่สิ่งพิมพ์ที่หน่วยงานผู้ผลิตได้ให้ข้อมูล เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ข้อมูลในบทที่ 4 และอภิปรายผลใน
 บทที่ 5

2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

2.1 สิ่งพิมพ์ที่ผลิตโดยธนาคารไทย ทั้ง 18 แห่ง ในช่วง 5 ปี ล่าสุด คือ (ปี พ.ศ. 2533-2537)
 จำนวน 786 ชื่อ ซึ่งได้วิเคราะห์ในด้านผู้ผลิต ประเภท วัตถุประสงค์ เนื้อหาวิชา ภาษา ผู้เขียนและการอ้างอิง

2.2 ธนาคารไทย จำนวนทั้งสิ้น 18 แห่ง จำแนกเป็นธนาคารภาครัฐ 5 แห่ง และธนาคารพาณิชย์เอกชน 13
 แห่ง มีหน่วยงานที่ผลิตสิ่งพิมพ์ จำนวนทั้งสิ้น 49 หน่วยงาน หน่วยงานเหล่านี้สามารถจำแนกและจัดกลุ่ม
 ตามลักษณะหน้าที่ของงาน ได้เป็น 4 ด้าน คือ งานด้านวิชาการ (22 หน่วยงาน)

งานประชาสัมพันธ์ (17 หน่วยงาน) งานการพนักงาน (8 หน่วยงาน) และงานธุรกิจ (2 หน่วยงาน) ดังปรากฏ
 ในตารางที่ 2

บุคลากรที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่ทำหน้าที่ผลิตสิ่งพิมพ์ของธนาคารไทย เป็นประชากรที่ให้ข้อมูล
 เกี่ยวกับการเผยแพร่สิ่งพิมพ์ คือ ผู้จัดการฝ่ายงานผลิตสิ่งพิมพ์ ซึ่งมีชื่อเรียกตามตำแหน่งงานที่แตกต่างกัน
 ไปในแต่ละธนาคาร บุคลากรที่จะให้ข้อมูลดังกล่าวอยู่ในหน่วยงานของธนาคารภาครัฐมีจำนวน 15 คน และ
 ในธนาคารภาคเอกชนมีจำนวน 27 คน รวมทั้งสิ้น 42 คน (ภาคผนวก ก)

3. การสร้างเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบบันทึกข้อมูล เพื่อวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ธนาคาร และมีแบบสอบถามหน่วยงานที่รับผิดชอบการเผยแพร่สิ่งพิมพ์ของธนาคาร เพื่อศึกษาการเผยแพร่ สิ่งพิมพ์ธนาคาร โดยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้า เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ธนาคารสิ่งพิมพ์ของหน่วยงาน ตลอดจนสัมภาษณ์บุคลากรในหน่วยงานที่ผลิตสิ่งพิมพ์ธนาคารบางแห่ง เพื่อนำแนวคิดมาปรับใช้

2. ศึกษาหลักการและวิธีการสร้างแบบบันทึกข้อมูลและแบบสอบถาม ดังนี้

2.1 แบบบันทึกข้อมูล (ภาคผนวก ข) สร้างขึ้นเพื่อบันทึกข้อมูลสิ่งพิมพ์ที่ผลิตโดยธนาคาร ประกอบด้วยรายละเอียด ดังต่อไปนี้

2.1.1 รายการบรรณานุกรม ประกอบด้วย ชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง ครั้งที่พิมพ์ สถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ และปีที่พิมพ์

2.1.2 ผู้ผลิต

2.1.3 ประเภทของสิ่งพิมพ์

2.1.4 วัตถุประสงค์

2.1.5 เนื้อหาวิชา

2.1.6 ภาษา

2.1.7 ผู้เขียน

2.1.8 การอ้างอิง

การจำแนกประเภทของสิ่งพิมพ์ เนื้อหาวิชาและการอ้างอิง ผู้วิจัยมีแนวทางปฏิบัติต่อไปนี้เนื่องจากสิ่งพิมพ์ที่ธนาคารผลิตมีหลากหลายประเภท ในการวิจัยครั้งนี้ได้จำกัดประเภทสิ่งพิมพ์ที่ให้รายละเอียดและที่จัดว่าเป็นสิ่งพิมพ์ประเภทนั้นๆ ได้ โดยจำแนกออกเป็น 8 ประเภท คือ

1. หนังสือ	5. รายงานการวิจัย
2. จุลสาร	6. รายงานการประชุม
3. วารสารวิชาการ	7. รายงานประจำปี
4. วารสารประชาสัมพันธ์ภายใน	8. หนังสือรายปี

การจัดประเภทสิ่งพิมพ์ของธนาคารทั้ง 8 ประเภท ใช้แนวทางกำหนดขอบเขต และ ความหมายของสิ่งพิมพ์แต่ละประเภทจาก จารุวรรณ, สินธุโสภณ, วิทยานุกรมบรรณารักษศาสตร์, กรุงเทพฯ : สมาคม

ห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2521.

ในการจำแนกเนื้อหาวิชาสิ่งพิมพ์ที่ผลิตโดยธนาคาร ผู้วิจัยได้ใช้เอกสารต่อไปนี้เป็นแนวทางในการ
จำแนก

วรรณี ศิริสุนทร แหล่งสารนิเทศทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน , 2533.

ศูนย์ประสานงานสารนิเทศสาขาเศรษฐศาสตร์. เศรษฐศาสตร์สำหรับผู้ปฏิบัติงานสารนิเทศ. กรุงเทพฯ :
ศูนย์ประสานงานสารนิเทศสาขาเศรษฐศาสตร์, 2533.

Library of Congress Subject Cataloging Division. Classification. Class H,

Subclass H - HJ, Social Science, Economics. 4 th Ed. Washington, 1981.

เนื้อหาของสิ่งพิมพ์ที่ผลิตโดยธนาคาร สามารถแบ่งเป็น 3 กลุ่ม อย่างกว้าง ๆ คือ

- 1) เนื้อหาวิชาการด้านเศรษฐศาสตร์
- 2) เนื้อหาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง นอกเหนือจากเศรษฐศาสตร์
- 3) เนื้อหาที่เกี่ยวกับกิจการของธนาคาร โดยแต่ละกลุ่มมีเนื้อหาย่อย ดังนี้

1. เนื้อหาวิชาการด้านเศรษฐศาสตร์ จำแนกเนื้อหาย่อยได้ 12 เนื้อหา คือ

- 1.1 ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์
- 1.2 ประวัติศาสตร์เศรษฐกิจ
- 1.3 เศรษฐศาสตร์เชิงปริมาณ
- 1.4 เศรษฐศาสตร์การเงิน
- 1.5 เศรษฐศาสตร์การคลัง
- 1.6 เศรษฐศาสตร์การค้า
- 1.7 เศรษฐศาสตร์การพัฒนา
- 1.8 เศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์
- 1.9 เศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม
- 1.10 เศรษฐศาสตร์การเกษตร
- 1.11 เศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อมและสาธารณสุข
- 1.12 เศรษฐศาสตร์ธุรกิจและบริหาร

2. เนื้อหาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง นอกเหนือจากเศรษฐศาสตร์ มี 9 เนื้อหา ดังนี้

- 2.1 ความรู้ทั่วไป

- 2.2 ปรัชญา จิตวิทยา ศาสนา
- 2.3 ประวัติศาสตร์
- 2.4 ภูมิศาสตร์ โบราณคดี
- 2.5 กฎหมาย
- 2.6 การศึกษา
- 2.7 ดนตรี
- 2.8 ศิลปกรรม
- 2.9 ภาษาและวรรณคดี

3. เนื้อหาที่เกี่ยวกับกิจการของธนาคาร ซึ่งแบ่งเป็น

- ชาวบริการของธนาคาร
- ชาวบุคคล
- ชาวการเปิด / ขยายสาขา
- ชาวกิจกรรม / กีฬา

สำหรับการอ้างอิงของสิ่งพิมพ์และ ประเภทของการอ้างอิง ได้แนวคิดจาก คู่มือ ดังนี้
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. บัณฑิตวิทยาลัย. คู่มือการพิมพ์วิทยานิพนธ์. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

จ้อย นันทิวชิรินทร์, ม.ล. แบบบรรณานุกรมและเชิงอรรถ. พระนคร : คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย, 2514.

สำหรับปริมาณการอ้างอิงในสิ่งพิมพ์ 1 ชื่อ อาจมีการอ้างอิงมากกว่า 1 แห่ง และมากกว่า 1
 ประเภทการอ้างอิง ผู้วิจัยได้ใช้วิธีประมวลการอ้างอิงต่าง ๆ ที่ปรากฏในสิ่งพิมพ์ดังกล่าว คัดเลือกแยก
 ประเภทการอ้างอิงและเจนนับการอ้างอิงประเภทที่ปรากฏมากที่สุด

2.2 แบบสอบถามเรื่องการเผยแพร่ สิ่งพิมพ์ที่ผลิตโดยธนาคารไทย (ภาคผนวก ค) โดยมี
 คำถาม 2 ชนิด คือ

- คำถามชนิดกำหนดคำตอบให้ (คำถามชนิดปลายปิด) ซึ่งคำถามบางข้อสามารถ เลือก
 คำตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ
- คำถามชนิดให้เติมข้อความ (คำถามชนิดปลายเปิด)

เนื้อหาของแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้ คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานที่รับผิดชอบการผลิตและการเผยแพร่สิ่งพิมพ์มี

จำนวน 2 ข้อ เป็นคำถามชนิดให้เติมข้อความลงในช่องว่าง

- ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการเผยแพร่สิ่งพิมพ์ จำนวน 10 ข้อ ซึ่งครอบคลุมเรื่องดังนี้
- นโยบายการเผยแพร่ มี 1 ข้อ
 - จำนวนการผลิตสำหรับการเผยแพร่ในแต่ละประเภท มี 1 ข้อ
 - ขอบเขตการเผยแพร่ มี 1 ข้อ
 - วิธีการเผยแพร่ มี 7 ข้อ

คำถามในตอนนี้เป็นการกำหนดข้อความให้เลือกตอบ และเติมข้อความลงในช่องว่าง

4. การทดสอบเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้ทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ทั้งแบบบันทึกข้อมูลและแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ และตรวจสอบแบบฟอร์มของเนื้อหา ปริมาณของคำถามและรายละเอียด การใช้ภาษาในคำถามต่าง ๆ การอธิบายคำถาม เพื่อการสื่อสารและความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างผู้วิจัยและผู้ตอบแบบสอบถาม โดยทดสอบจากสถาบันการเงิน ประเภทอื่น จำนวน 4 แห่ง คือ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์กรุงศรีอยุธยา จำกัด บริษัทไทยประกันชีวิต จำกัด บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

4.1 แบบบันทึกข้อมูล

ผู้วิจัยทดลองวิเคราะห์ข้อมูลสิ่งพิมพ์ทุกประเภทของการวิจัยที่ผลิต โดยสถาบันการเงินประเภทอื่น ด้วยตนเอง พบว่าในส่วนต่าง ๆ ของ แบบบันทึกข้อมูลมีการปรับแก้ไข ดังนี้

- ผู้ผลิต ในส่วนนี้เดิมใช้คำขึ้นต้น "ฝ่าย" พบว่า ผู้ผลิตมีขอบเขต และสถานงานแตกต่างกันจึงปรับแก้ไขคำว่า "หน่วยงาน" แทน ซึ่งมีลักษณะเป็นกลางมากกว่า
- ประเภท สิ่งพิมพ์ที่จัดเป็นหรือมีวัตถุประสงค์เพื่อประชาสัมพันธ์ภายในธนาคารไม่ว่าจะมีรูปแบบใด เช่น วารสาร จุลสาร หนังสือพิมพ์ ได้จัดอยู่ในประเภทวารสารประชาสัมพันธ์ภายใน ทั้งนี้ได้ตัดประเภทหนังสือพิมพ์ออก เพิ่มสิ่งพิมพ์ประเภท หนังสือรายปี และรายงานการวิจัย เมื่อพบว่าสิ่งพิมพ์ประเภทดังกล่าว หน่วยงานสถาบันการเงินมีการผลิตเป็นจำนวนมาก
- วัตถุประสงค์ การกำหนดวัตถุประสงค์มีการปรับเปลี่ยนจากเดิม มีจำนวน 2 ข้อ คือ
 - () ระบุ วัตถุประสงค์ คือ
 - () ไม่ระบุ

ผู้วิจัยปรับแก้โดยการรวบรวมวัตถุประสงคที่ค้นพบได้จากสิ่งพิมพ์ที่ธนาคารต่าง ๆ ผลิต เพราะวัตถุประสงค์ของสิ่งพิมพ์ที่ปรากฏนั้นสามารถสะท้อนภาพรวมของสิ่งพิมพ์ที่ธนาคารผลิตได้ มองได้ว่าเป็นแนวทางใดหรือทิศทางใด

- เนื้อหาวิชา มีการปรับแก้ไขจากการจัดหมวดหมู่ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน ซึ่งให้ภาพรวมค่อนข้างกว้าง ทำให้การจัดแบ่งเนื้อหาของสิ่งพิมพ์บางเรื่อง ไม่สามารถจัดแบ่งเนื้อหาได้ และสิ่งพิมพ์ของธนาคารส่วนใหญ่ผลิตทางด้านเศรษฐศาสตร์เป็นจำนวนมาก จึงปรับแก้เนื้อหาวิชาของสิ่งพิมพ์จำแนกเป็น 3 ด้าน ดังที่ปรากฏในข้อ 3 การสร้างเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขแบบบันทึกข้อมูล และจัดทำแบบบันทึกข้อมูลที่สมบูรณ์ โดยการถ่ายเอกสารจำนวน 750 ชุด เพื่อใช้ในการบันทึกข้อมูลต่อไป ดังนี้

1. จัดหมายแนะนำจากภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ เพื่อขอความอนุเคราะห์สำรวจและวิเคราะห์สิ่งพิมพ์
2. บันทึกข้อมูลการวิเคราะห์ สิ่งพิมพ์ที่ผลิตโดยธนาคาร

4.2 แบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ทดสอบแบบสอบถาม โดยทดสอบจาก ผู้รับผิดชอบการผลิตสิ่งพิมพ์ของหน่วยงานต่าง ๆ ในสถาบันการเงินประเภทอื่น จำนวน 4 แห่ง ดังกล่าว รวมทั้งผู้รับผิดชอบการผลิตสิ่งพิมพ์ของธนาคารที่ผู้วิจัยสังกัด โดยมีการทดสอบจำนวน 2 ครั้ง ผลการทดสอบมีดังนี้

ครั้งที่ 1

ตอนที่ 1 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เห็นว่าควรตัดคำว่า "หน่วยงาน" ซึ่งปรากฏอยู่ในข้อ 1 ถึง 2 แห่ง ตัดออก 1 แห่ง แล้วใช้คำว่า "ธนาคาร" แทน เพื่อลดความเข้าใจซ้ำซ้อนกับหน่วยงานภายใน

ตอนที่ 2 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เห็นว่าคำถามเรื่องการกำหนดกลุ่มผู้รับเป้าหมาย มีความซ้ำซ้อนกันถึง 3 ข้อ (คือ ข้อ 4-6 เดิม) อีกทั้งข้ออื่น ๆ ที่ตามมาก็มีคำถาม ถามเรื่องกลุ่มผู้รับเช่นกัน จึงได้แก้ไข โดยตัดออก และปรับคำถามข้ออื่น ๆ ขึ้นมาแทนแต่ยังคงมีคำถามเรื่องกลุ่มผู้รับ 1 ข้อ คือ ข้อ 7

ผู้ตอบแบบสอบถาม ไม่เข้าใจคำสั่งและคำอธิบายคำถาม จึงต้องปรับแก้ไขคำสั่ง และคำอธิบายให้เกิดความกระชับรัดกุม และชัดเจนยิ่งขึ้น

ส่วนคำอธิบายศัพท์ของสิ่งพิมพ์แต่ละประเภท นั้นมีมากเกินไป จึงตัดประเภทสิ่งพิมพ์ที่เป็นที่เข้าใจโดยทั่วไปออก คือ คำว่าหนังสือ และตัดทอนข้อความ ให้อ่านแล้วเข้าใจชัดเจนกระชับยิ่งขึ้นแทนผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าควรให้คำอธิบายศัพท์เรื่องการเผยแพร่ให้เข้าใจ ผู้วิจัยจึงได้แก้ไขให้สอดคล้องกับ

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย อีกทั้งคำอธิบายศัพท์นั้นไม่ควรแยกกันเป็นแห่ง ๆ และควรอยู่ส่วนหน้าก่อนเข้าสู่แบบสอบถาม หรือไว้ตอนท้ายแบบสอบถามแทนก็ได้ ผู้วิจัยจึงได้ปรับแก้และรวบรวมไว้ที่หน้าแรก ก่อนเข้าสู่ตอนที่ 1 ของแบบสอบถาม

หลังจากแก้ไขแบบสอบถามแล้วจึงได้นำกลับไปถามผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มใหม่ (ไม่ซ้ำกลุ่มเดิม) จากสถาบันเดิม

ครั้งที่ 2

ตอนที่ 1 ไม่มีปัญหาแต่มีข้อเสนอพบว่า ควรเพิ่มการขีดเส้นใต้ หรือนำข้อความบริเวณคำสั่งที่ต้องย้ำ เพื่อให้เกิดความเข้าใจได้ตรงกัน ผู้วิจัยได้ใช้วิธีขีดเส้นใต้ข้อความดังกล่าวข้างต้น

ตอนที่ 2 คำอธิบายคำถามหรือคำสั่ง เรื่องการตอบเฉพาะสิ่งพิมพ์ที่หน่วยงานมีการผลิตเท่านั้น ได้สร้างความสับสนแก่ผู้ตอบ ผู้วิจัยจึงได้แก้ไขโดยการเพิ่มข้อความว่า "คำถามตั้งแต่ข้อ 4-12 เป็นเรื่องสิ่งพิมพ์ที่หน่วยงานท่านผลิตและให้ตอบเฉพาะประเภทที่ผลิตเท่านั้น"

ในคำตอบของข้อ 4 เรื่องจำนวนการผลิตสิ่งพิมพ์สำหรับการเผยแพร่ ไม่มี ความชัดเจน จึงได้เพิ่มข้อความในวงเล็บต่อท้ายสิ่งพิมพ์แต่ละประเภทว่า "(หน่วยงานของท่านผลิต _____ ชื่อ)" เพื่อให้เข้าใจว่าเป็นสิ่งพิมพ์ที่หน่วยงานของตนผลิตเป็นจำนวนเท่าใด

เมื่อแก้ไขข้อบกพร่องทั้งหมดแล้ว จึงได้ทำการปรับปรุง จัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อส่งไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบการผลิตและเผยแพร่สิ่งพิมพ์ของธนาคารต่อไป โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. จัดหมายแนะนำจากภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัย
2. จัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ โดยแนบซอง ที่อยู่ ให้ตอบกลับคืนทางไปรษณีย์

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล แยกเป็น 2 ส่วน คือ ข้อมูลจากแบบบันทึก และข้อมูลจากแบบสอบถาม

1. นำแบบบันทึกข้อมูลที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว บันทึกข้อมูลสิ่งพิมพ์ของธนาคารจำนวน 18 แห่ง ที่มีเผยแพร่ อยู่ในห้องสมุดธนาคาร จำนวน 16 แห่ง ยกเว้นธนาคารอาคารสงเคราะห์และธนาคารแหลมทองซึ่งไม่มีห้องสมุด รวมทั้งการขอบันทึกข้อมูลสิ่งพิมพ์บางชื่อที่ไม่พบในห้องสมุดธนาคาร โดยไปบันทึกที่หน่วยงาน

ผลิตสิ่งพิมพ์ธนาคารจำนวน 49 หน่วยงาน

2. วิเคราะห์สิ่งพิมพ์ทุกประเภท โดยเฉพาะการตรวจสอบสิ่งพิมพ์ต่อเนื่องทุกฉบับที่ออกตั้งแต่ พ.ศ. 2533 - 2537 เพื่อศึกษาข้อมูลจริงของสิ่งพิมพ์ทั้งหมด แทนการอนุมานจากการวิเคราะห์ฉบับล่าสุดที่ตีพิมพ์ ซึ่งวิธีการดังกล่าวนี้จะทำให้ได้ข้อมูลแท้จริงครบถ้วน แบบบันทึกข้อมูล 1 ฉบับ ใช้บันทึกและวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ 1 ชื่อ กรณีที่ไม่สามารถหาข้อมูลจากตัวเล่มสิ่งพิมพ์ได้ครบ จะขอรายละเอียดเพิ่มเติมโดยการสอบถามหรือสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ธนาคารในหน่วยงานที่รับผิดชอบสิ่งพิมพ์นั้นแทน เริ่มจัดทำการเก็บข้อมูล ตั้งแต่ 20 กุมภาพันธ์ - 30 มิถุนายน 2538 รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 4 เดือน ทำให้รวบรวมข้อมูลของสิ่งพิมพ์ครบทั้ง 786 ชื่อ

สำหรับการบันทึกข้อมูล ใช้วิธีการดูจากส่วนประกอบต่าง ๆ ของสิ่งพิมพ์ ดังนี้

1. ชื่อสิ่งพิมพ์ ใส่ชื่อสิ่งพิมพ์ตามที่ปรากฏบนหน้าปกในของสิ่งพิมพ์
2. ผู้ผลิต ใส่ชื่อหน่วยงานที่ผลิต สังกัดธนาคาร ตามรายละเอียดที่ปรากฏบนหน้าปกใน หน้าปกและปกหลัง ข้อมูลเรื่องสถานที่ติดต่อของหน่วยงาน จะได้รับรวมจัดเป็นข้อมูลที่อยู่เพื่อส่งแบบสอบถาม และนามานุกรมหน่วยงานที่ผลิตสิ่งพิมพ์ของธนาคารไทย (ภาคผนวก ง)
3. ประเภทสิ่งพิมพ์ ดูจากลักษณะของสิ่งพิมพ์ วาระที่ออกสิ่งพิมพ์
4. วัตถุประสงค์ ดูจากหน้าปกใน หน้าปก ปกหลัง คำนำ หน้าคำแนะนำสำหรับผู้เขียน และบทบรรณาธิการของสิ่งพิมพ์
5. เนื้อหา ดูจากสารบัญและเนื้อหาภายในของสิ่งพิมพ์
6. ภาษา ดูจากภาษาที่ตีพิมพ์ ในเล่ม / ฉบับ
7. ผู้เขียน ดูจากหน้าปกใน หน้าปก ปกหลัง จำแนกได้เป็นผู้เขียนภายในและผู้เขียนภายนอกธนาคารได้จากคำแนะนำผู้เขียน หากเป็นบทความในวารสารจะปรากฏที่เชิงอรรถอ้างอิงตอนท้ายก่อนจบหน้าแรกหากเป็นสิ่งพิมพ์ประเภทอื่นปรากฏที่คำนำ ใบหุ้มปก เป็นต้น
8. การอ้างอิง ดูจากเนื้อหาภายในของสิ่งพิมพ์

3. แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปให้ผู้รับผิดชอบสูงสุดในหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการผลิตสิ่งพิมพ์ในธนาคารทั้ง 18 แห่ง จำนวน 49 หน่วยงาน ตั้งแต่วันที่ 8 กันยายน 2538 และขอให้ส่งแบบสอบถามคืน ภายในวันที่ 2 ตุลาคม 2538 เมื่อครบกำหนดส่งปรากฏว่า ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 25 ชุด คิดเป็นร้อยละ 51.02 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด จึงติดตามทางกรมโทรศัพท์พร้อมส่งแบบสอบถามครั้งที่ 2 รวมทั้งการติดต่อทวงด้วยตนเอง จนถึงวันที่ 1 ธันวาคม 2538 ได้รับแบบสอบถามกลับคืนเพิ่มอีกจำนวน 21 ชุด รวมแบบสอบถามที่ได้กลับคืน 2 ครั้ง เป็นจำนวนทั้งสิ้น 46 ชุด คิดเป็นร้อยละ 93.88 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด รวมระยะเวลาในการเก็บข้อมูลแบบสอบถามเป็นเวลา 3 เดือน (8 กันยายน - 1 ธันวาคม 2538)

6. การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

ข้อมูลจากสิ่งพิมพ์ที่ผลิตโดยธนาคาร จำนวน 786 ชื่อ จากแบบบันทึกข้อมูล และข้อมูลจากแบบสอบถามหน่วยงานที่รับผิดชอบการผลิตและการเผยแพร่ จำนวน 46 ชุด ได้นำมาวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ โดยใช้สูตร

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

N

$$P = \text{ค่าร้อยละ}$$

f = จำนวนข้อมูลในแต่ละประเด็น

N = จำนวนข้อมูลทั้งหมด

7. การนำเสนอผลการวิจัย

การเสนอผลการวิจัยและผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏในบทที่ 4 จำแนกเป็นการนำเสนอ 2 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูล สิ่งพิมพ์ที่ผลิตโดยธนาคารไทย ซึ่งรวบรวมจากแบบบันทึกข้อมูล นำเสนอเป็นเชิงพรรณนาประกอบตาราง

ส่วนที่ 2 เป็นผลการศึกษาการเผยแพร่สิ่งพิมพ์ที่ผลิตโดยธนาคารไทย ซึ่งรวบรวมจากแบบสอบถามหน่วยงานที่ทำหน้าที่เผยแพร่ สิ่งพิมพ์ของธนาคาร โดยนำเสนอเป็นเชิงพรรณนาประกอบตาราง

ส่วนข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 1 รวมกับข้อมูลจากตัวสิ่งพิมพ์เรื่องสถานที่ติดต่อหน่วยงานผลิตสิ่งพิมพ์ จะนำมาจัดทำเป็นนามานุกรมหน่วยงานที่ผลิตสิ่งพิมพ์ของธนาคารไทย (ภาคผนวก ง) และข้อมูลจากแบบบันทึกข้อมูลในหัวข้อรายการบรรณานุกรม และชื่อผู้ผลิต จะนำมาจัดทำเป็นบรรณานุกรมสิ่งพิมพ์ที่ผลิตโดยธนาคารไทย (ภาคผนวก จ)

สรุป การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ จะปรากฏในบทที่ 5 ต่อไป

คำย่อชื่อของธนาคารที่ใช้ในงานวิจัย

ธนาคารภาครัฐ

KTB	หมายถึง	Krungthai Bank Public Company Limited ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)
BAAC	"	Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
BOT	"	Bank of Thailand ธนาคารแห่งประเทศไทย
GSB	"	Government Saving Bank ธนาคารออมสิน
GHB	"	Government Housing Bank ธนาคารอาคารสงเคราะห์

ธนาคารภาคเอกชน

BBL	"	Bangkok Bank Public Company Limited ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
BBC	"	Bangkok Bank of Commerce Public Company Limited ธนาคารกรุงเทพฯ พาณิชยกรรม จำกัด (มหาชน)
BAY	"	Bank of Ayudhya Public Company Limited ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)
TFB	"	Thai Farmers Bank Public Company Limited ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)
TMB	"	The Thai Military Bank Public Company Limited ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)
TDB	"	The Thai Danu Bank Public Company Limited ธนาคารไทยธนุ จำกัด (มหาชน)
SCB	"	Siam Commercial Bank Public Company Limited ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

NTB	หมายถึง	Nakornthon Bank Public Company Limited ธนาคารนครธน จำกัด (มหาชน)
SCIB	"	Siam City Bank Public Company Limited ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน)
FBCB	"	First Bangkok City Bank Public Company Limited ธนาคารมหานคร จำกัด (มหาชน)
LTB	"	Laem Thong Bank Public Company Limited ธนาคารแหลมทอง จำกัด (มหาชน)
BMB	"	Bangkok Metropolitan Bank Public Company Limited ธนาคารศรีนคร จำกัด (มหาชน)
BOA	"	Bank of Asia Public Company Limited ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน)